

POKROK ZÁPADU

Založen 1871.--Ročník XXXIV.

OM

VE STŘEDU, DNE 28. ČERVNA 1905.

ČÍSLO 48.

Z AMERIKY

Z Washingtonu.

President se snaží uspokojit Čínany.
—Panamský průplav činí starosti.
—Odhalení velkoslodivitelů.

Čínané v odvetu za protičínský zákon, znemožňující jim přístup do Spojených Států, počali bojkotovat americké výrobky a některé firmy počínají již počítovat toho následky. Z Portlandu, Ore., zaslán obchodní komzrou prezidentu Rooseveltovi telegram, v němž se žádá za bezodkladné uspořádání přátelského poměru k Číně, jak to pro čest Spoj. Států jest nevyhnutelno dle smluv s Čínou ujednaných. Obchodní komora žádá, aby zákony proti Čínánům byly co nejvíce zmírněny a aby president jmenoval komisi, která by zákony ty vyšetřila a odporučila pak kongresu cesty, jak bychom mohli nejlépe udržeti přátelské obchodní poměry k Číně pro dobro obou zemí. Dle zpráv obdržených z Hongkongu že jest nejvyšší čas, aby se učinilo něco ve věci té.

President Roosevelt, by Čínany poněkud uspokojil, vydal nařízením vládním zřízení v přístavech, aby se všem i Čínany, kteří přicházejí do naší země, bylo nakládáno tak zdvořile a slušně, jako Čínané nakládají s Američany, kteří přicházejí do Číny. Od nynějška nesmí vláda zvědět od žádného Čínana nijaké stížnosti, jinak by byl dotyčný úředník potrestán. Jen tito kuli, čili najatých otroků, nesmí sem úředníci vpouštět, jak smlouva s Čínou ustanovuje, ale všechny ostatní Čínany, kupce, učence, cestovatele a podobné nesmí nikdo při vstoupení zdržet. Vše to bylo do Číny oznámeno a očekává se odvolání bojkotu od čínských obchodníků.

President svolal úradu pomocných inženýrů pro panamský průplav na r. září do Washingtonu. Gen. G. W. Davis bude předsedou úradu té a může do té doby ještě Panamu navštívit, aby se přesvědčil o stavu věci. Úrada uváží o všech nabízených plánech pro průplav podaných a rozhodne o tom, co má průplavní komisi odporučiti.

Tajemník Hay, se navrátil opět do Washingtonu po delším odpočinku, jež strávil na cestách v cizině za účelem svého zdraví a opět se ujal své práce. V pátek večer měl dlouhou rozmluvu s presidentem a obdržel všechna potřebná naučení a vysvětlení všeho, co se za jeho nepřítomnosti událo, jal se vykonávat opět své povinnosti.

Po dlouhém pátrání se strany tajemníka vnitrozemí, osm spolkových úředníků a právníků v Ind. území bylo dáno v obžalobu pro podvody s vystavováním poukazek na školní peníze. Jsou to pokl. Ward a guv. Johnsona národa Chickasawů, spolkový maršál Colbert, bankéř Pardom, právníci Mansfield, McMurray a Cornish a bývalý guvernér národa Chickasaw.

Kongres v posledním zasedání povolil \$300,000 na vyplácení poukazek držících učitelů a ostatních zřízenců ve školách národa Chickasawů. Některé z nich byly

koupeny spekulanty za 40 až 60 procent skutečné jejich ceny, v očekávání, že od vlády za ně dostanou plnou cenu. Dříve než se počalo s rozdáváním, tajemník Hitchcock nařídil vyšetřování a ukázalo se, že některé poukázky, jež byly vyplaceny, znovu byly vystaveny. Tím způsobem \$60,000 a \$100,000 šlo do kapes osob vyplácejících pro vládu obnosy ty. Tajemník okamžitě zastavil vyplácení a veškeré důkazy postoupil právnímu vládnímu odboru. Tajemník Hitchcock po dlouhou dobu záležitosti v Ind. území bedlivě sledoval, a celých dvanáct měsíců věnoval vyšetřování. President jednání jeho úplně schválil, neboť nejen zachráněny peníze z vládní pokladny, ale i pozemky a fondy indiánských kmenů.

Hrozné železniční neštěstí.

Minulou středu v 9:20 hodin večer, vjel osmnáctihodinový rychlovlak dráhy Lake Shore, tak zvaný Twentieth Century Limited, v Mentor, O., do nákladního nádraží, roztrhl se a dva železniční vozy shořely. Devatenáct osob bylo při neštěstí tom zabito a 12 více méně zraněno. Hrozné neštěstí to zavinila otevřená výhybka a neví se, byla-li zámyslně otevřena, aneb otevřela-li se sama velikou rychlostí ujíždějícího vlaku, aneb byla-li ponechána otevřena mužstvem nákladního vlaku, jenž před tím zajel na postranní koleje. Vrchní dohlížitel tvrdí, že má důkazy, že výhybka byla zámyslně otevřena, aby vlak byl ztroskotán. Úředníci dráhy Lake Shore, kteří vyšetřovali příčinu neštěstí a nabyli již jakýsi názor o všem i přehled zároveň, docházejí čím dále zřejměji k náhledu, že vyšinou vlak bylo dlelem zámyslným, snad z pomsty pocházejícím a že je zavinila osoba, která zlovolně výhybku otevřela, aby rychlovlak zničila. Ve čtvrtek pozdě odpoledne detektivové získali stopu, která slibuje sensační objevení během několika dnů, ne-li dříve. Jest známo, že jistý muž, který dle souhlasných posudků jest do jisté míry duševně nepřítelným, byl viděn v okolí výhybky, která celá neštěstí zavinila. Člověk ten častěji se vyjadřil, že zaujat jest nepřátelstvím proti dráze Lake Shore, ježto byl z jednoho vlaku jejího před časem trochu nešetřně "vystrčen" a že se za to a ní jednou vyrovná. Slověmu jeho nebyla nikdy věnována pozornost, ježto známo bylo o něm, že o slovech svých neuváží. Kde nyní muž ten dlí, není známo, ačkoliv detektivové po něm celý den již pátrali. Vlak, jenž osudnými místy projel 40 minut před rychlíkem, dokazuje, že výhybka nalezala se v pořádku a rovněž signální světla. Železniční zřízenci, již měli právo službu, ujišťují, že koleji, po nichž se rychlík ubíral, nebylo za oněch 40 minut použito. Proto lze s plnou jistotou předpokládati, že celé neštěstí zaviněno bylo rukou zločinnou. Práce s vyčištěním trati spojená vykonána byla dopoledne.

Předplácejte se na "Pokrok," pouze \$1 ročně.

Z Hlavní Úřadovny Č. S. D. P. J.

St. Paul, Minn., 16. červ. Ct. spolkům a členům ČSDPJ.

Síbil jsem, že výsledek soudu paní Tobiškové s naší Jednotou bude oznámen a tímto plním slib svůj: "Porota nalezla, že když paní Tobišková Jednotu žalovala, muž její byl mrtev— a vynesla rozsudek proti Jednotě."

Však na základě nového, od doby té získaného svědectví bude požádáno o nový soud, který někdy v červenci bude vyvolán. Hledíme mu vstříc s pevnou důvěrou, že tentokrát nesprávným svědectvím z její strany naši svědkové podskočení nebudou a že pravé a poctivé požadavky Jednota naše bezodkladně platit chce a také vždy bude.

Že Tobiška živ jest, o tom nepochybuje snad žádný, ale že by si "pro důležité přičiny" život vzal, o tom pochybuje každý, kdo jej v St. Paul zná. A nikdo jej také neví, že odešel, neb on měl zajisté dosti s čím se potýkat, aby správným mezi známými býti mohl. Ale tolik dovolím si uvést, že zde nepřítel nemá a že všichni litujeme neblahých okolností, s jakými on zápoliti musel.

Vzdor všemu ale Jednota naše bude po něm i dále pátrat. Možná, že raději bydlí a jest zaměstnán v některém obchodním městě nežli aby farmažil a hezpochyby českým novinám se vyhýbá, aby o sobě ničeho nečetl. Ale jen trpělivost—však on se někde najde.

Více spolků odeslalo certifikáty pro manželky, jichž vyplnění a zanesení do knih vyžadá si více času. A ježto jich jest tolik na jednou, tu třeba velké pozornosti, aby se pak vady a chyby neona-lezly. Mimo to i jiné záležitosti Jednoty se týkající vyžadují též značné pozornosti i času a to právě jest příčinou, že v poslední době bylo nutno mnohé dopisy i odpovědi odložit, ovšem že jenom takové, při nichž nedělá rozdíl, zdali ihned aneb v několika dnech vyřízeny budou.

Jest nutno ještě jednou upozornit bratry, aby certifikáty k opravě poslali, kteříž pojištěni na manželky měli a zvláště ti, jichž manželky žádají pojištění v částce \$250. A opět opakujeme, "že žádný certifikát manželce odeslán nebude, dokud manžel její certifikát svůj nepošle k opravě," neboť nemůže to být, aby otevřena byla cesta k nedorozumění tím, že by mezi členy byly dvojsmyslné certifikáty. A proto, kdo nechce certifikát poslat k opravě, ať neposílá též žádost o certifikát pro manželku. Žádný zajisté člen, kterýž s Jednotou poctivě smýšlí, nebude se zdráhat certifikát svůj k opravě odeslat, ať již žádá pojištění pro manželku neb ne.

Dále upozorňuji, že na každé žádosti má být uvedeno stáří manželky, když manžel její k Jednotě přistoupil— a když si přeje větší pojištění než \$250, i stáří nyníž, což se často neděje. To opět může zavdati přičinu k nedorozumění mezi spolkem a Hlavní Úřadovnou ohledně platu a přidělení mnoho zbytečné práce s vysvětlováním, nepřiblížeje ani k zbytečným výlohám poštovním.

Veškeré certifikáty budou odesílány, jakmile opatřeny budou podpisem předsedy, br. V. Týty a kdyby některý spolek (dle svého

mínění) v čas je neobdržel, toto mu sloužíž na vysvětlenou, proč odeslány nejsou.

Teď odeslány budou Hlavní Úřadovně Jednoty zprávy spolků za druhé čtvrtletí 1905, a tu jest nanejvýš žádoucí, aby spolky se čtvrtletními zprávami zaslaly též čtvrtletní poplatky k Jednotě, neb tak usneseno bylo na sjezdu, totiž aby k vůli lepšímu a jistějšímu pořádku zasílaly se poplatky ty současně se čtvrtletními zprávami.

Pokud se týče zakládání nových spolků, tu sděluji, že u jednoho spolku svěřeno jest dvěma bratřím založiti spolky ve dvou rozličných místech, třetí pak bratr oznamuje, že dopsal svému příteli, aby se o založení spolku ve svém okrese staral a aby dbal o to, by co nejdříve založení spolku se uskutečnilo. V jiném místě opět pracují bratři o získání jinonárodního spolku, z českých členů ale sestávajícího a 120 údů čítajícího, jež značně zvýšení platební tabulky nutí, aby se ohledli po nějakém spolku bezpečnějším než jest spolek jejich, neb tam, kde se platební tabulky často zvyšují, nastane jednou doba, že člen ve vyšším stáří nebude moci velké ty platy podstoupit a bude nucen odstoupit, když by právě měl spolku nejvíce zapotřebí, následkem čehož ztraceni jsou všechny peníze, jež po dlouhá léta do spolku platil a zároveň i veškerá jeho práce, kterou po dobu tu věrně a svědomitě pro spolek ten konal. A tu každý musí doznati, že spolek takový není ani bratrský ani lidumilný, nýbrž že to jest výdělkářská (pro některé hlavě) pojišťující společnost a dobře by bylo vždy se takové pečlivě varovat.

Tyto výše uvedené pokusy o založení nových spolků milé naší Jednoty uvádím jako příklad, co snaha a podnikavost mohou dokázati. Kdyby se bratři odhodlali svým přátelům a známým psáti o výhodách a bezpečnosti naší Jednoty a pobádali je ku zakládání nových čísel a tím k rozšíření její, nelze pochybovati, že by záslužná práce jich korunována byla úplným zdarem. Máme vždy míti na mysli, že "když kuře nehrabe, zrna nenajde." Tak také když se jednotliví členové nepokusí, aby známým svým dopsali a přátele své uvědomili o Jednotě naší, tu nelze doufati ve značnější její vzrůst. Nelze zajisté nikterak očekávati, že Hlavní Úřadovna mohou aneb musí vědět, kam mají jet spolky zakládat, když neví ani, na koho by se v případě takovém měli obrátiti.

Pročež, bratři, zakládání nových spolků zálež jen na vás samých. Hlavní Úřadovna jest však vždycky ochotna poskytnouti vám veškerou možnou svou pomoc, nutno jí ale věděti, kdo o ni žádá aneb jí potřebuje. Stanovy a sbírací listiny budou vždy bezodkladně odesílány, kdykoliv o ně bude požádáno a to v počtu, jaký si přáti budete, spíše pak se vám jich odešle o pět více, než aby jedna scházela.

Více spolků získalo na členech, tak že dnes máme o 50 mužských členů více než jsme měli 1. ledna 1905, kdežto ženských členů nám přibýlo přes 150. Ale to není zdaleka ani polovic, kolik se jich ještě přiblížiti může.

Toto čtvrtletí neudálo se v naší Jednotě žádné úmrtí a Hlavní Úřadovna pokusila se uložit pod úroky dalších \$1,000 u města St. Paul, zdali toho ale docílíme, nemohli jsme se dosud od městského komptrollera dověděti, výsledek však bude příští měsíc oznámen ve zprávě čtvrtletní.

Nuže, bratři, s chutí k dílu! Snažte se každý, kde vám to jen poněkud možno, o rozšíření milé nám Jednoty a když všichni svorně a spojenými silami budeme pracovat, přijde doba, že na výsledek této práce své hrdí budeme.

S bratrským pozdravem a úctou
FRANTA A. KRCH,
tajemník.

OWATONNA, Minn., 24. červ.

Ct. řed.—Minulou schůzi uvedli jsme 8 členky do Jednoty a schůzi předminulou 4, máme jich tedy uvedeno 12. Některé si vzaly vyšší pojistné a některé mají sice již certifikáty, k uvedení se ale ještě nedostavily; mohou přijít příště, jak budou moci. V minulé schůzi si někteří bratři stěžovali, že nedostávají Organ. Proč? Snad že jsou špatné adresy? Já myslím, že ne. Dal jsem si s tím práci, abych adresu každého člena sehnal a udal správně a tyto adresy jsem opsal třikrát; jedny jsem poslal Pok. Západu, jedny Hlavní Jednotě a jedny jsem si nechal doma. Ale mnohý člověk Pok. Západu odbírá, ale nechte, do schůze přijít nemůže a tak se není co divit. On si bezpochyby myslí, že Organ bude nějaká kniha a on to zatím jest pouze jeden list v Pok. Záp. jednou za měsíc; proto si toho takový člen neovímne. Náš bratr účetní J. Fisher vzdal se úřadu, poněvadž se chtěl odstěhovat do Pine City. Žádal jsem redakci, aby změnila adresu účetního v adresáři. Poněvadž mne dochází Pok. Záp. každý týden, hledal jsem adresář, však žádný jsem nenašel. Obrátil jsem každý list třikrát ba čtyřikrát, ale přece jsem adresář nenašel. Přišlo číslo druhý týden, hledám zase a opět ničeho nenajdu. To je také asi nějaká mýlka. Tento adresář má přece býti v každém čísle a nejenom v Organu. I to, to si může každý pomyslit, kdo něčemu rozumí. S úctou a pozdravem

Anton J. Waňous, taj.

Posl. řed.—Vážený přítel pan Waňous praví, že mnohý člověk Pok. Záp. odbírá, ale nechte. To jest věc možnou. Jistou věcí však jest, že několik členů ČSDPJ. nechte organ, neboť jej posílají zpět, ač by měli vědět, že oni sami platit zaň nebudou. Proč tak činí, nevíme; správně ale nejednají. Pokud se týče adresáře, tu dovolíme si uvésti toto: Pan Waňous bude zajisté vědět, že v posledním sjezdu následkem zřízení organu odvoláno bylo uveřejňování adresářů spolkových jak ve Slavii tak i v Pok. Záp., za kteréž Hlavní Úřadovna zmíněným časopisům platila. V témž sjezdu usneseno zároveň, aby organ ČSDPJ. vydáván byl jednou měsíčně a aby ho dostával každý člen zdarma. My každý čtvrtý týden posíláme organ všem členům nám oznámeným, tedy pouze jednou měsíčně. A v organu tom uveřejňujeme také adresář spolků, což jest správně a jedině správně, jak usnází zajisté i pan Waňous. Proč uveřejňovati adresář každý týden, když členové a i ohromná většina úředníků, jimž pouze na adresáři záleží, dostávají organ pouze jednou měsíčně?